

У К Р А Ї Н А
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

18 травня 2020 року № 88

**Про Порядок розгляду звернення виборця щодо зміни виборчої адреси
відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний
реєстр виборців"**

Відповідно до статей 8, 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців", керуючись статтями 11 – 13, пунктом 8 статті 17 Закону України "Про Центральну виборчу комісію", Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Затвердити Порядок розгляду звернення виборця щодо зміни виборчої адреси відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців" (додаток 1).
2. Встановити форму заяви виборця щодо зміни виборчої адреси відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців" (додаток 2).
3. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2020 року.
4. Цю постанову надіслати обласним, Київській міській державним адміністраціям для доведення до відома відповідних органів ведення Державного реєстру виборців, а також оприлюднити на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Голова Центральної виборчої комісії О. ДІДЕНКО

***Додаток 1
до постанови Центральної виборчої комісії
від 18 травня 2020 року № 88***

**ПОРЯДОК
розгляду звернення виборця щодо зміни виборчої адреси
відповідно до частини третьої статті 8
Закону України "Про Державний реєстр виборців"**

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок визначає процедуру розгляду органом ведення Державного реєстру виборців (далі – орган ведення Реєстру) мотивованого звернення громадянина України, який

має право голосу згідно зі статтею 70 Конституції України (далі – виборець), щодо зміни виборчої адреси відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців" (далі – заява).

1.2. Заява може бути подана до органу ведення Реєстру в паперовій або електронній формі.

Заява в паперовій формі може бути подана виборцем особисто або через уповноважену особу, повноваження якої оформлено відповідно до законодавства.

Заява в електронній формі може бути надіслана виборцем за підписом, прирівняним до власноручного підпису згідно із Законом України "Про електронні довірчі послуги" (кваліфікований електронний підпис), з використанням мережі Інтернет. Така заява повинна містити адресу електронної пошти, на яку виборцю може бути надіслано повідомлення про результати розгляду заяви.

До заяви виборець додає копію документа, що підтверджує його фактичне проживання за вказаною ним адресою.

II. Приймання заяви виборця органом ведення Реєстру

2.1. Заява подається виборцем за формою, встановленою постановою Центральної виборчої комісії від 18 травня 2020 року № 88, до органу ведення Реєстру, повноваження якого поширюються на територію, до якої віднесено виборчу адресу, на яку змінюватиметься поточна виборча адреса виборця. Заява виборця, виборчу адресу якого не визначено відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців", подається не пізніше ніж на п'ятий день з дня початку виборчого процесу виборів або процесу референдуму, що проводяться на території, в межах якої виборець просить визначити його виборчу адресу. У разі якщо на відповідній території одночасно проводяться декілька виборів (референдум), така заява може бути подана не пізніше ніж на п'ятий день з дня початку виборчого процесу тих виборів (референдуму), голосування на яких проводиться раніше, ніж голосування на інших виборах, що відбуваються одночасно.

2.2. Виборець, виборчу адресу якого визначено згідно з частиною третьою статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців", може звернутися до органу ведення Реєстру з новою заявою не раніше ніж через 180 днів після дати внесення до Державного реєстру виборців (далі – Реєстр) останньої зміни виборчої адреси такого виборця. У разі якщо станом на день звернення до органу ведення Реєстру виборця з новою заявою розпочався виборчий процес з виборів Президента України, народних депутатів України, місцевих виборів або процес всеукраїнського чи місцевого референдуму, виборча адреса такого виборця не може бути змінена до завершення відповідного виборчого процесу або процесу референдуму. У разі якщо строки виборчих процесів з відповідних виборів (референдуму) повністю або частково збігаються, виборча адреса такого виборця не може бути змінена до завершення виборчого процесу виборів або процесу референдуму, голосування на яких відбувається останнім.

2.3. Виборець, який подає до органу ведення Реєстру заяву в паперовій формі та хоче отримати повідомлення про результати її розгляду, створене в електронній формі, у заяві зазначає адресу електронної пошти, на яку надсилається таке повідомлення.

2.4. Під час подання заяви в паперовій формі до органу ведення Реєстру виборець пред'являє документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, – паспорт громадянина України у вигляді паспортної книжечки або картки чи тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України).

Зразок заповненої форми заяви розміщується органом ведення Реєстру в приміщенні, в якому він розташований, у спеціально відведеному місці, вільно доступному для відвідувачів, з урахуванням необхідності забезпечення можливості ознайомлення з ним осіб з інвалідністю, осіб з тимчасовим порушенням здоров'я, громадян похилого віку (зокрема, враховується висота розміщення, освітлення, розмір шрифту).

Органи ведення Реєстру сприяють виборцям, які самотійно не можуть ознайомитись із цим зразком, у доступі до нього в максимально зручний для таких виборців спосіб.

Орган ведення Реєстру під час подання виборцем заяви надає йому консультативну допомогу.

У разі подання заяви виборця в паперовій формі уповноваженою особою нею пред'являється документ, що посвідчує особу, а також довіреність, видана виборцем і посвідчена в установленому законодавством порядку.

Указані в заяві відомості перевіряються органом ведення Реєстру стосовно їх повноти та відповідності даним пред'явленого документа.

2.5. Заява в електронній формі створюється шляхом заповнення виборцем електронної форми з використанням відповідного електронного сервісу, розміщеного на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Під час заповнення виборцем електронної форми відомості, що вказуються в заяві, перевіряються засобами автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи "Державний реєстр виборців" стосовно їх повноти та відповідності ідентифікаційним даним виборця, що містяться у кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа, на якому базується кваліфікований електронний підпис.

Про подання заяви в електронній формі на вказану виборцем адресу електронної пошти надсилається відповідне повідомлення.

2.6. У разі подання заяви в електронній формі до неї додається копія документа (документів), що підтверджує фактичне проживання виборця за вказаною ним адресою, – файл/файли у форматі JPEG (*.jpg) або PDF (*.pdf), загальний розмір якого/яких не повинен перевищувати 5 мегабайтів.

2.7. Заява виборця обліковується програмними засобами автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи "Державний реєстр виборців".

III. Розгляд заяви виборця органом ведення Реєстру

3.1. Заява виборця розглядається органом ведення Реєстру не пізніше п'ятнадцяти днів від дня її отримання.

Якщо заява не містить даних, які повинні в ній зазначатися, чи містить помилки та неточності, які потребують виправлення або уточнення виборцем, орган ведення Реєстру невідкладно інформує виборця про наявність у заяві недоліків, що перешкоджають її розгляду, та можливість їх усунення у визначений строк. Усунення виборцем таких недоліків у межах визначеного строку не є поданням нової заяви.

3.2. Під час розгляду заяви орган ведення Реєстру перевіряє, чи включений заявник до Реєстру.

За наявності в Реєстрі запису про виборця, який звернувся із заявою, та відсутності в ньому вказаних у заяві змін щодо виборчої адреси орган ведення Реєстру вивчає обґрунтованість заяви.

Заява є обґрунтованою, якщо до неї додано копію одного з документів, що підтверджують фактичне проживання виборця за вказаною ним адресою.

До документів, що підтверджують фактичне проживання виборця за адресою, зазначеною в заяві, належать:

договір найму (оренди) житла за адресою, яку виборець просить визначити його новою виборчою адресою;

виданий органом державної влади чи органом місцевого самоврядування документ, що засвідчує здійснення виборцем підприємницької діяльності за адресою житла, яку виборець просить визначити його новою виборчою адресою (наприклад, виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань тощо);

документ, що підтверджує право власності на житло за адресою, яку виборець просить визначити його новою виборчою адресою (наприклад, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, свідоцтво про право власності на нерухоме майно, свідоцтво про право на спадщину, договір купівлі-продажу, договір дарування, договір міни тощо);

довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;

документ, що засвідчує здійснення виборцем догляду за особою, місце проживання якої зареєстроване відповідно до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" за адресою, яку виборець просить визначити його новою виборчою адресою (наприклад, рішення органу соціального захисту населення про призначення щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею тощо);

документ, що засвідчує перебування виборця у шлюбі або у родинних відносинах з особою, місце проживання якої зареєстроване згідно із Законом України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" за адресою, яку виборець просить визначити його новою виборчою адресою (наприклад, свідоцтво про шлюб, свідоцтво про народження, судові рішення про встановлення факту родинних відносин між фізичними особами тощо).

3.3. Орган ведення Реєстру може провести перевірку вказаних у заяві відомостей щодо зміни виборчої адреси шляхом звернення до органів, закладів, установ, зазначених у статті 22 Закону України "Про Державний реєстр виборців".

3.4. Якщо заяву виборця визнано обґрунтованою, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця (якщо зміна виборчої адреси виборця здійснюється в межах території, на яку поширюються повноваження зазначеного органу ведення Реєстру).

У разі якщо попередня виборча адреса виборця не належить до території, на яку поширюються повноваження зазначеного органу ведення Реєстру, керівник органу ведення Реєстру звертається за допомогою засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру до органу ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця про необхідність внесення зміни щодо виборчої адреси виборця.

3.5. У разі внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця орган ведення Реєстру вручає виборцю або надсилає на його виборчу адресу відповідне повідомлення. Повідомлення підписується керівником органу ведення Реєстру та засвідчується печаткою вказаного органу.

Повідомлення про внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця в електронній формі надсилається на зазначену ним адресу електронної пошти з використанням кваліфікованого електронного підпису керівника органу ведення Реєстру.

3.6. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє в задоволенні заяви виборця, якщо: встановлено, що особа, яка звернулася із заявою, не включена до Реєстру; перевіркою, передбаченою пунктом 3.3 цього Порядку, виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою;

встановлено, що до Реєстру вже внесено відповідні зміни;

заяву про зміну виборчої адреси визнано необґрунтованою (до заяви не додано копії одного з наведених у пункті 3.2 цього Порядку документів, що підтверджують фактичне проживання виборця за вказаною ним адресою);

заяву подано до органу ведення Реєстру з порушенням строків, установлених пунктами 2.1, 2.2 цього Порядку.

3.7. Особі, яка звернулася із заявою, повідомляється у письмовій формі про відмову в задоволенні заяви із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення вручається виборцю або надсилається на його виборчу адресу відповідно до даних Реєстру (якщо виборець включений до Реєстру) і на адресу, яку виборець просив визнати його виборчою адресою.

Повідомлення в електронній формі про відмову в задоволенні заяви надсилається на вказану заявником адресу електронної пошти з використанням кваліфікованого електронного підпису керівника органу ведення Реєстру.

У разі прийняття керівником органу ведення Реєстру рішення про відмову у внесенні до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця з підстави його невиключення до Реєстру, у

повідомленні про таке рішення зазначається про можливість звернення виборця за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо включення до Реєстру в порядку, встановленому статтею 19 Закону України "Про Державний реєстр виборців".

У разі прийняття керівником органу ведення Реєстру рішення про відмову у внесенні до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця у зв'язку з порушенням ним строків, установлених пунктом 2.1 цього Порядку для подання до органу ведення Реєстру заяви, повідомлення про таке рішення не пізніше наступного дня після його прийняття надсилається виборцю з одночасним інформуванням про можливість подання заяви після завершення виборчого процесу відповідних виборів або процесу референдуму. У цьому випадку або в разі, якщо строки виборчих процесів з відповідних виборів (процесу референдуму) повністю або частково збігаються, виборець може подати заяву після завершення виборчого процесу виборів (процесу референдуму), голосування на яких відбувається останнім.

У разі прийняття керівником органу ведення Реєстру рішення про відмову у внесенні до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця у зв'язку з порушенням ним строків, визначених пунктом 2.2 цього Порядку для подання до органу ведення Реєстру заяви, повідомлення про таке рішення не пізніше наступного дня після його прийняття надсилається виборцю з одночасним інформуванням про можливість подання нової заяви в установлені строки.

*Секретар
Центральної виборчої комісії*

О. ГАТАУЛЛІНА

У К Р А Ї Н А
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

11 червня 2020 року № 103

Про Порядок визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання

Відповідно до пункту 1 розділу XXXXII "Прикінцеві та перехідні положення" Виборчого кодексу України, з метою забезпечення реалізації та захисту виборчих прав громадян України, однакового застосування положень статей 8, 19, 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців", керуючись статтями 11 – 13, 17 Закону України "Про Центральну виборчу комісію", статтею 14 Закону України "Про Державний реєстр виборців", Центральна виборча комісія **постановляє**:

1. Затвердити Порядок визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання (додається).
2. Ця постанова набирає чинності з 1 липня 2020 року.

3. Цю постанову надіслати обласним, Київській міській державним адміністраціям для доведення до відома відповідних органів ведення Державного реєстру виборців.

4. Цю постанову оприлюднити на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Голова Центральної виборчої комісії О. ДІДЕНКО

***Додаток
до постанови Центральної виборчої комісії
від 11 червня 2020 року № 103***

**ПОРЯДОК
визначення виборчої адреси виборця,
який не має зареєстрованого місця проживання**

I. Загальні положення

1.1. Цей Порядок встановлює процедуру визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, згідно з частиною четвертою статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців" (далі – Закон).

1.2. Виборча адреса виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, визначається: за погодженням із центром обліку, який відповідно до закону веде облік бездомних осіб, або соціальною службою, у складі якої утворено структурний підрозділ для ведення обліку бездомних осіб;

органом ведення Державного реєстру виборців (далі – орган ведення Реєстру) за мотивованим зверненням виборця.

Для визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, за погодженням із центром обліку, який відповідно до закону веде облік бездомних осіб, або соціальною службою, у складі якої утворено структурний підрозділ для ведення обліку бездомних осіб, виборець реєструється за адресою такого центру або соціальної служби відповідно до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні".

Орган ведення Реєстру може визначити виборчу адресу виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, за місцем його фактичного проживання.

Для визначення виборчої адреси:

особа, яка не має зареєстрованого місця проживання та набула права голосу або має право голосу, однак виявила, що вона не включена до Державного реєстру виборців (далі – Реєстр), може за власною ініціативою звернутися до органу ведення Реєстру із заявою щодо свого включення до Реєстру в порядку, встановленому статтею 19 Закону та розділами II, III цього Порядку;

виборець, який не має зареєстрованого місця проживання та запис стосовно якого міститься у Реєстрі, але за даними Реєстру він вибув зі своєї виборчої адреси або виборчу адресу якого визначено органом ведення Реєстру, для визначення його нової виборчої адреси може за власною ініціативою звернутися до органу ведення Реєстру із заявою щодо зміни виборчої адреси в порядку, встановленому статтею 20 Закону та розділами II, IV цього Порядку.

Така заява подається особою до органу ведення Реєстру за місцем її фактичного проживання на території України.

До заяви додається копія документа, що обґрунтовує визначення виборчої адреси виборця.

1.3. Заява щодо включення до Реєстру або зміни виборчої адреси може бути подана виборцем до органу ведення Реєстру в паперовій або електронній формі.

Заява в паперовій формі може бути подана виборцем особисто або через уповноважену особу, повноваження якої оформлено відповідно до законодавства.

Заява в електронній формі може бути надіслана виборцем за підписом, прирівняним до власноручного підпису згідно із Законом України "Про електронні довірчі послуги" (кваліфікований електронний підпис), з використанням мережі Інтернет. Така заява повинна містити адресу електронної пошти, на яку виборцю може бути надіслано повідомлення про результати розгляду заяви.

1.4. У разі якщо заява виборця подана до органу ведення Реєстру раніше, ніж виникли підстави для зміни поточної виборчої адреси виборця відповідно до відомостей, передбачених статтею 22 Закону, виборча адреса такого виборця визначається у порядку, встановленому статтею 22 Закону.

II. Приймання органом ведення Реєстру заяви виборця

2.1. Заява виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, щодо включення до Реєстру або зміни виборчої адреси, з якої виборець за даними Реєстру вибув, подається за формами, встановленими постановою Центральної виборчої комісії від 2 червня 2020 року № 96, до органу ведення Реєстру, повноваження якого поширюються на територію, до якої відноситься місце фактичного проживання виборця, не пізніше ніж на п'ятий день з дня початку виборчого процесу виборів або процесу референдуму, що проводяться на території, в межах якої виборцю визначається виборча адреса. У разі якщо на відповідній території одночасно проводяться декілька виборів (референдум), така заява може бути подана не пізніше ніж на п'ятий день з дня початку виборчого процесу тих виборів (референдуму), голосування на яких проводиться раніше, ніж голосування на інших виборах, що відбуваються одночасно.

2.2. Виборець, який не має зареєстрованого місця проживання та виборчу адресу якого визначено органом ведення Реєстру, може звернутися до органу ведення Реєстру щодо визначення нової виборчої адреси відповідно до частини четвертої статті 8 Закону не раніше ніж через 180 днів після дати внесення до Реєстру відповідного запису або останньої зміни виборчої адреси такого виборця.

У разі якщо станом на день звернення до органу ведення Реєстру виборця, який не має зареєстрованого місця проживання та виборчу адресу якого визначено органом ведення Реєстру, розпочався виборчий процес з виборів Президента України, народних депутатів України, місцевих виборів або процес всеукраїнського чи місцевого референдуму, виборча адреса такого виборця не може бути змінена до завершення відповідного виборчого процесу або процесу референдуму. У разі якщо строки виборчих процесів з відповідних виборів (референдуму) повністю або частково збігаються, виборча адреса такого виборця не може бути змінена до завершення виборчого процесу виборів або процесу референдуму, голосування на яких відбувається останнім.

2.3. Виборець, який подає до органу ведення Реєстру заяву в паперовій формі та хоче отримати повідомлення про результати її розгляду, створене в електронній формі, у заяві зазначає адресу електронної пошти, на яку надсилається таке повідомлення.

2.4. Під час подання заяви в паперовій формі до органу ведення Реєстру виборець пред'являє документ, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, – паспорт громадянина України у вигляді паспортної книжечки або картки чи тимчасове посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянства України).

Зразки заповнених форм заяв розміщуються органом ведення Реєстру в приміщенні, в якому він розташований, у спеціально відведеному місці, вільно доступному для відвідувачів, з урахуванням необхідності забезпечення можливості ознайомлення з ними осіб з

інвалідністю, осіб з тимчасовим порушенням здоров'я, громадян похилого віку (зокрема, враховується висота розміщення, освітлення, розмір шрифту).

Органи ведення Реєстру сприяють виборцям, які самостійно не можуть ознайомитись із цими зразками, у доступі до них у максимально зручний для таких виборців спосіб.

Орган ведення Реєстру під час подання виборцем заяви надає йому консультативну допомогу.

У разі подання заяви виборця в паперовій формі уповноваженою особою нею пред'являється документ, що посвідчує особу, а також довіреність, видана виборцем і посвідчена в установленому законодавством порядку.

Указані в заяві відомості перевіряються органом ведення Реєстру стосовно їх повноти та відповідності даним пред'явленого документа.

2.5. Заява в електронній формі створюється шляхом заповнення виборцем електронної форми з використанням відповідного електронного сервісу, розміщеного на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Під час заповнення виборцем електронної форми відомості, що вказуються в заяві, перевіряються засобами автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи "Державний реєстр виборців" стосовно їх повноти та відповідності ідентифікаційним даним виборця, що містяться у кваліфікованому сертифікаті відкритого ключа, на якому базується кваліфікований електронний підпис.

Про подання заяви в електронній формі на вказану виборцем адресу електронної пошти надсилається відповідне повідомлення.

2.6. У разі подання заяви в електронній формі до неї додаються копії відповідних документів, указаних у пунктах 3.1, 3.3 цього Порядку, – файл/файли у форматі JPEG (*.jpg) або PDF (*.pdf), загальний розмір якого/яких не повинен перевищувати 5 мегабайтів.

2.7. Заява виборця обліковується програмними засобами автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи "Державний реєстр виборців".

III. Розгляд органом ведення Реєстру заяви виборця щодо включення до Реєстру

3.1. До заяви про включення до Реєстру додається копія документа, що посвідчує особу та підтверджує громадянство України, – паспорта громадянина України (у вигляді паспортної книжечки або картки) або тимчасового посвідчення громадянина України (якщо особа нещодавно набула громадянство України).

Відомості про постійну нездатність виборця пересуватися самостійно (за наявності підстав) зазначаються у заяві щодо включення до Реєстру, яка подається разом з документом (копією документа), що підтверджує відповідний факт.

3.2. Заява виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, розглядається органом ведення Реєстру не пізніше п'ятнадцяти днів від дня її отримання.

Якщо заява не містить даних, які повинні в ній зазначатися, чи містить помилки та неточності, які потребують виправлення або уточнення виборцем, орган ведення Реєстру невідкладно інформує виборця про наявність у заяві недоліків, що перешкоджають її розгляду, та можливість їх усунення у визначений строк. Усунення виборцем таких недоліків у межах визначеного строку не є поданням нової заяви.

3.3. Під час розгляду заяви орган ведення Реєстру перевіряє, чи особа, яка звернулася із заявою про включення до Реєстру, не була до цього часу включеною до Реєстру, та вивчає обґрунтованість заяви.

До заяви виборець додає копію документа, що обґрунтовує визначення виборчої адреси.

Документами, що обґрунтовують визначення виборчої адреси, можуть бути:

договір найму (оренди) житла за адресою, яку виборець просить визначити його виборчою адресою;

виданий органом державної влади чи органом місцевого самоврядування документ, що засвідчує здійснення виборцем підприємницької діяльності за адресою житла, яку виборець просить визначити його виборчою адресою (наприклад, виписка з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань, витяг з Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб – підприємців та громадських формувань тощо);

документ, що підтверджує право власності на житло за адресою, яку виборець просить визначити його виборчою адресою (наприклад, витяг з Державного реєстру речових прав на нерухоме майно, свідоцтво про право власності на нерухоме майно, свідоцтво про право на спадщину, договір купівлі-продажу, договір дарування, договір міни тощо);

довідка про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи;

документ, що засвідчує здійснення виборцем догляду за особою, місце проживання якої зареєстроване відповідно до Закону України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" за адресою, яку виборець просить визначити його виборчою адресою (наприклад, рішення органу соціального захисту населення про призначення щомісячної грошової допомоги особі, яка проживає разом з особою з інвалідністю I чи II групи внаслідок психічного розладу, яка за висновком лікарської комісії медичного закладу потребує постійного стороннього догляду, на догляд за нею тощо);

документ, що засвідчує перебування виборця у шлюбі або у родинних відносинах з особою, місце проживання якої зареєстроване згідно із Законом України "Про свободу пересування та вільний вибір місця проживання в Україні" за адресою, яку виборець просить визначити його виборчою адресою (наприклад, свідоцтво про шлюб, свідоцтво про народження, судові рішення про встановлення факту родинних відносин між фізичними особами тощо);

інші документи, що підтверджують право користування житлом за адресою, яку виборець просить визначити його виборчою адресою.

Заява є обґрунтованою, якщо до неї додано копію одного з наведених у цьому пункті документів.

3.4. У разі потреби орган ведення Реєстру перевіряє відомості, вказані в заяві та необхідні для внесення запису до Реєстру, шляхом звернення до органів, закладів, установ, зазначених у статті 22 Закону.

3.5. У разі якщо особа, яка звернулась з обґрунтованою заявою, виявилася не включеною до Реєстру та подані в установленому порядку до органу ведення Реєстру документи підтверджують, що вона має право голосу згідно зі статтею 70 Конституції України, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про внесення відповідного запису до Реєстру. Перед виданням наказу орган ведення Реєстру може звернутися до виборця стосовно перевірки чи уточнення відомостей щодо нього.

3.6. У разі включення виборця до Реєстру орган ведення Реєстру вручає виборцю або надсилає на виборчу адресу виборця повідомлення про його включення до Реєстру за формою, встановленою постановою Центральної виборчої комісії від 2 червня 2020 року № 96. Повідомлення підписується керівником органу ведення Реєстру та засвідчується печаткою цього органу.

Таке повідомлення в електронній формі надсилається на зазначену заявником адресу електронної пошти з використанням кваліфікованого електронного підпису керівника органу ведення Реєстру.

У разі якщо виборець уже включений до Реєстру, йому вручається або надсилається таке повідомлення на адресу, вказану в заяві як виборча адреса виборця, або на зазначену ним адресу електронної пошти.

3.7. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє у задоволенні заяви особи щодо включення до Реєстру, якщо:

встановлено, що така особа не має права голосу;

перевіркою, передбаченою пунктом 3.4 цього Порядку, встановлено невідповідність відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідним органом, закладом, установою;

заяву визнано необґрунтованою (до заяви не додано копії одного з наведених у пункті 3.3 цього Порядку документів);

заяву подано до органу ведення Реєстру з порушенням строків, установлених пунктом 2.1 цього Порядку.

3.8. Особі, якій відмовлено у включенні до Реєстру, повідомляється про це у письмовій формі із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення вручається особі або надсилається на адресу, зазначену в заяві як її виборча адреса, чи на зазначену особою адресу електронної пошти.

IV. Розгляд органом ведення Реєстру заяви виборця щодо зміни виборчої адреси

4.1. Заява виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, щодо зміни виборчої адреси розглядається органом ведення Реєстру з дотриманням вимог пункту 3.2 цього Порядку.

4.2. Під час розгляду заяви орган ведення Реєстру перевіряє, чи включений виборець до Реєстру.

Якщо в Реєстрі міститься запис стосовно такого виборця, але за даними Реєстру він вибув зі своєї виборчої адреси або його виборчу адресу визначено органом ведення Реєстру відповідно до частини четвертої статті 8 Закону, а також за відсутності в Реєстрі вказаних у заяві змін щодо виборчої адреси орган ведення Реєстру вивчає обґрунтованість заяви.

Заява є обґрунтованою, якщо до неї додано копію одного з документів, перелік яких наведено в пункті 3.3 цього Порядку.

4.3. Орган ведення Реєстру може провести перевірку вказаних у заяві відомостей щодо зміни виборчої адреси шляхом звернення до органів, закладів, установ, зазначених у статті 22 Закону.

4.4. Якщо заяву виборця визнано обґрунтованою, керівник органу ведення Реєстру видає наказ про внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця (якщо зміна виборчої адреси виборця здійснюється в межах території, на яку поширюються повноваження зазначеного органу ведення Реєстру).

У разі якщо попередня виборча адреса виборця не належить до території, на яку поширюються повноваження зазначеного органу ведення Реєстру, керівник органу ведення Реєстру звертається за допомогою засобів автоматизованої інформаційно-телекомунікаційної системи Реєстру до органу ведення Реєстру за попередньою виборчою адресою виборця про необхідність внесення зміни щодо виборчої адреси виборця.

4.5. У разі внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця орган ведення Реєстру вручає виборцю або надсилає на його виборчу адресу відповідне повідомлення. Повідомлення підписується керівником органу ведення Реєстру та засвідчується печаткою вказаного органу.

Повідомлення про внесення до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця в електронній формі надсилається на зазначену ним адресу електронної пошти з використанням кваліфікованого електронного підпису керівника органу ведення Реєстру.

4.6. Керівник органу ведення Реєстру відмовляє в задоволенні заяви виборця, якщо: встановлено, що особа, яка звернулась із заявою, не включена до Реєстру; перевіркою, передбаченою пунктом 4.3 цього Порядку, виявлено невідповідність у змісті відомостей, зазначених у заяві та наданих відповідними органом, закладом, установою;

встановлено, що до Реєстру вже внесено відповідні зміни;

заяву про зміну виборчої адреси визнано необґрунтованою (до заяви не додано копії одного з наведених у пункті 3.3 цього Порядку документів);

заяву подано до органу ведення Реєстру з порушенням строків, установлених пунктами 2.1, 2.2 цього Порядку.

4.7. Особі, яка звернулась із заявою, повідомляється у письмовій формі про відмову в задоволенні заяви із зазначенням вичерпного переліку підстав відмови. Таке повідомлення вручається виборцю або надсилається на адресу, яку виборець просив визнати його виборчою адресою.

Повідомлення в електронній формі про відмову в задоволенні заяви надсилається на вказану заявником адресу електронної пошти з використанням кваліфікованого електронного підпису керівника органу ведення Реєстру.

4.8. У разі прийняття керівником органу ведення Реєстру рішення про відмову у внесенні до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця з підстави його невключення до Реєстру в повідомленні про таке рішення зазначається про можливість звернення виборця за власною ініціативою до органу ведення Реєстру щодо включення до Реєстру в порядку, встановленому статтею 19 Закону.

4.9. У разі прийняття керівником органу ведення Реєстру рішення про відмову у внесенні до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця у зв'язку з порушенням ним строків, установлених пунктом 2.1 цього Порядку для подання до органу ведення Реєстру заяви, повідомлення про таке рішення не пізніше наступного дня після його прийняття надсилається виборцю з одночасним інформуванням про можливість подання заяви після завершення виборчого процесу відповідних виборів або процесу референдуму.

У цьому випадку або в разі, якщо строки виборчих процесів з відповідних виборів (процесу референдуму) повністю або частково збігаються, виборець може подати заяву після завершення виборчого процесу виборів (процесу референдуму), голосування на яких відбувається останнім.

У разі прийняття керівником органу ведення Реєстру рішення про відмову у внесенні до Реєстру зміни щодо виборчої адреси виборця у зв'язку з порушенням ним строків, визначених пунктом 2.2 цього Порядку для подання до органу ведення Реєстру заяви, повідомлення про таке рішення не пізніше наступного дня після його прийняття надсилається виборцю з одночасним інформуванням про можливість подання нової заяви в установлені строки.

***Секретар
Центральної виборчої комісії***

О. ГАТАУЛЛІНА

У К Р А Ї Н А
ЦЕНТРАЛЬНА ВИБОРЧА КОМІСІЯ

ПОСТАНОВА

24 липня 2020 року № 145

Про внесення змін до деяких постанов Центральної виборчої комісії

У зв'язку з набранням чинності Законом України від 16 липня 2020 року № 805-IX "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдосконалення виборчого законодавства", відповідно до статей 8, 19, 20 Закону України "Про Державний реєстр виборців", керуючись статтями 11 – 13, пунктом 8 статті 17 Закону України "Про Центральну виборчу комісію", Центральна виборча комісія **постановляє:**

1. Внести до постанов Центральної виборчої комісії такі зміни:

1) у постанові Центральної виборчої комісії від 18 травня 2020 року № 88 "Про Порядок розгляду звернення виборця щодо зміни виборчої адреси відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців":

пункт 2 постанови виключити;

у Порядку розгляду звернення виборця щодо зміни виборчої адреси відповідно до частини третьої статті 8 Закону України "Про Державний реєстр виборців", затвердженому зазначеною постановою:

абзац четвертий пункту 1.2 викласти в такій редакції:

"У заяві вказується адреса житла, за якою виборець фактично проживає та яку просить визначити його новою виборчою адресою";

у першому реченні пункту 2.1 слова та цифри "18 травня 2020 року № 88" замінити словами та цифрами "2 червня 2020 року № 96";

в абзаці першому пункту 2.2 слово та цифри "180 днів" замінити словами "один рік";

пункт 2.6 виключити.

У зв'язку з цим пункт 2.7 вважати пунктом 2.6;

абзаци другий – десятий пункту 3.2 виключити;

в абзаці першому пункту 3.4 слова "Якщо заяву виборця визнано обґрунтованою" замінити словами "За наявності в Реєстрі запису про виборця, який звернувся із заявою, та відсутності в ньому вказаних у заяві змін щодо виборчої адреси";

абзац п'ятий пункту 3.6 виключити.

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом п'ятим;

додаток 2 до постанови виключити;

2) додатки 1, 5 до постанови Центральної виборчої комісії від 2 червня 2020 року № 96 "Про форми заяв та повідомлення про включення виборця до Державного реєстру виборців, заяв про внесення змін до персональних даних виборця у Державному реєстрі виборців" викласти в новій редакції (додаються);

3) у Порядку визначення виборчої адреси виборця, який не має зареєстрованого місця проживання, затвердженому постановою Центральної виборчої комісії від 11 червня 2020 року № 103:

абзац десятий пункту 1.2 викласти в такій редакції:

"У заяві вказується адреса житла, за якою виборець фактично проживає та яку просить визначити його виборчою адресою";

в абзаці першому пункту 2.2 слово та цифри "180 днів" замінити словами "один рік";

пункт 2.6 виключити.

У зв'язку з цим пункт 2.7 вважати пунктом 2.6;

пункт 3.3 викласти в такій редакції:

"3.3. Під час розгляду заяви орган ведення Реєстру перевіряє, чи особа, яка звернулася із заявою про включення до Реєстру, не була до цього часу включеною до Реєстру";

у пункті 3.5 слова "з обґрунтованою заявою" замінити словами "із заявою";

абзац четвертий пункту 3.7 виключити.

У зв'язку з цим абзац п'ятий вважати абзацом четвертим;

абзаци другий, третій пункту 4.2 виключити;

в абзаці першому пункту 4.4 слова "Якщо заяву виборця визнано обґрунтованою" замінити словами та цифрою "Якщо в Реєстрі міститься запис стосовно виборця, але за даними Реєстру він вибув зі своєї виборчої адреси або його виборчу адресу визначено органом ведення Реєстру відповідно до частини четвертої статті 8

Закону, а також за відсутності в Реєстрі вказаних у заяві змін щодо виборчої адреси";

абзац п'ятий пункту 4.6 виключити.

У зв'язку з цим абзац шостий вважати абзацом п'ятим.

2. Цю постанову надіслати Міністерству закордонних справ України, обласним, Київській міській державним адміністраціям для доведення до відома відповідних органів ведення Державного реєстру виборців.

3. Цю постанову оприлюднити на офіційному вебсайті Центральної виборчої комісії.

Заступник Голови Центральної виборчої комісії В. ПЛУКАР